

Ze zahrady

Milí přátelé!

Chtěl bych napsat něco moudrého...

Ale... po volbách budeme moudřejší! ☺

≡ Česká heraldika a sfragistika (Jiří Zoul Sajbt)

8. 10. od 17:00

Přednáška bude věnována dvěma spolu silně souvisejícími disciplínami tzv. pomocných věd historických – heraldikou, tedy naukou zabývající se ustálenými osobními, resp. rodovými znameními, a sfragistikou, jež studuje pečeti, které zejména ve šlechtickém prostředí obsahovaly erb vlastníka. Téma přednášky částečně doplňuje probíhající výstavu *O (ne)pobití Sasíků pod Hrubou Skálou*. Ona fiktivní bitva, na jejíž motivy byla vytvořena báseň, která se stala předlohou monumentálního obrazu *Pobití Sasíků pod Hrubou Skálou*, se měla odehrát počátkem 13. století, což je i doba, kdy se v českých zemích začíná více rozvíjet užívání erbových znamení a ověřování písemností pečeti.

Vstupné: 50 Kč

≡ V rámci 15. ročníku celorepublikového festivalu Den architektury se v Turnově uskuteční výstava návrhů studentek a studentů Fakulty architektury ČVUT o vztahu města a řeky Jizery. Během vernisáže, která proběhne **v pátek 3. října** od 17 hodin ve dvorním objektu v Palackého ulici čp. 493 (naproti Komerční bance), budou představeny projekty zaměřující se na vztah městského prostředí a řeky Jizery jako důležitého krajinného a urbanistického prvku.

Studující Fakulty architektury ČVUT se zabývali možnostmi, jak by Turnov mohl lépe využít potenciál řeky, jak ji více zpřístupnit obyvatelstvu a jak zlepšit soužití přírody a urbanizovaného prostoru. Výstava nabídne inspirativní pohledy na budoucnost Turnova očima nastupující generace. Práce vznikly pod vedením Borise Redčenkova a Vítězslava Dandy, Kamily Amblerové a Veroniky Kulhavé.

Výstavu pod titulem PORTA PARADISI si budete moci prohlédnout do 2. listopadu 2025 vždy v pátek 16:00—18:00 nebo o víkendech 10:00—18:00. Spolupořadatelem akce je město Turnov.

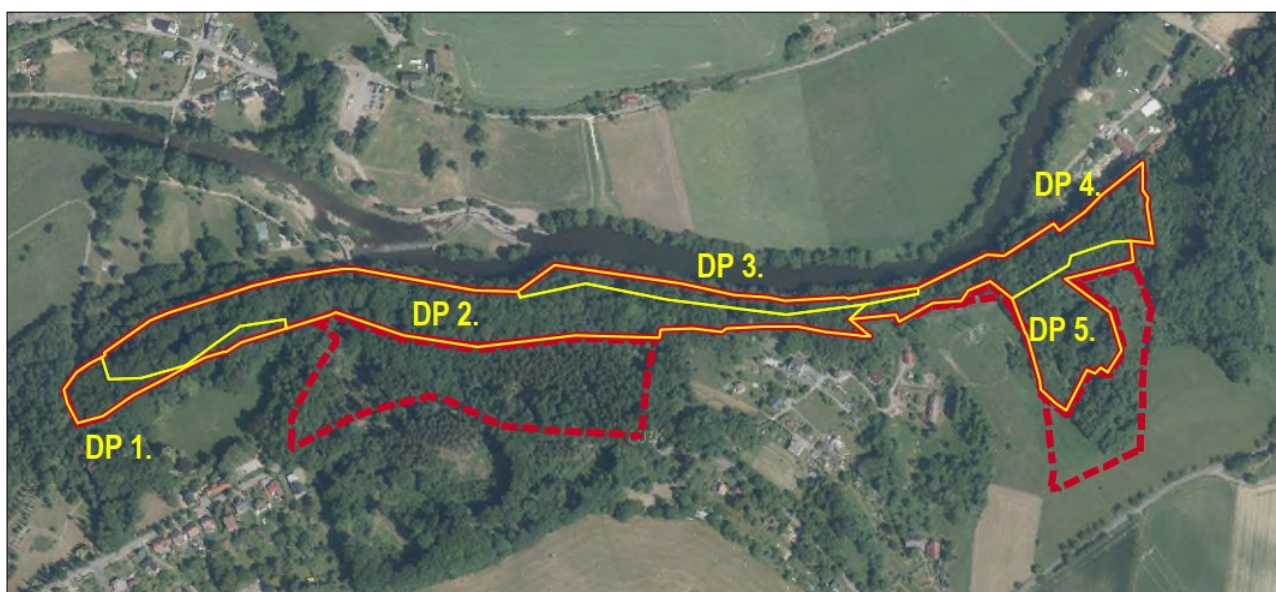
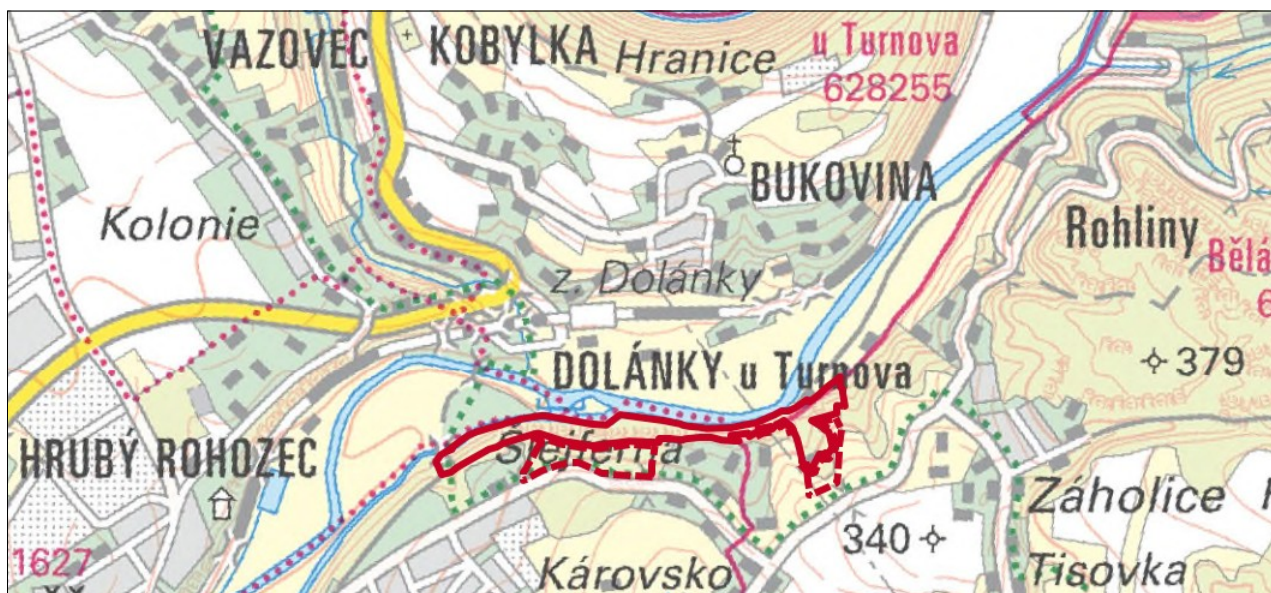
(TPCR)

≡ Suťové lesy u Turnova patří mezi přírodní rezervace, jde o 12. v Českém ráji

V chráněné krajinné oblasti Český ráj je 12. přírodní rezervace. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK) mezi ně zařadila suťové lesy v údolí Jizery u Turnova. Ochrana se týká nejen zdejších lesů, ale i třeba prameniště s pěnovcovými vodopády.

„Vyhlášení nové přírodní rezervace umožní lépe chránit cenné přírodní procesy i druhy vázané na suťové svahy. Území zůstává přístupné, ale s jasně danými pravidly, která pomohou zachovat jeho hodnoty,“ uvedla mluvčí AOPK Karolína Šulová.

Suťové lesy u Turnova rostou na bezmála kilometr dlouhém a 300 metrů vysokém skalním svahu z vápnitých pískovců až vápenců. Ochrana se týká více než sedmi hektarů. „O tom, že by si pestré lesy na samé hranici Turnova zasloužily větší ochranu, se uvažovalo nějaký čas. Zdejší příroda zaujala už v druhé polovině 19. století věhlasného botanika Ladislava Čelakovského, který zde popsal mimo jiné výskyt zapalice žluťuchovité, která je typická spíše pro lesy Karpat a v Čechách je vzácnější,“ uvedl ředitel AOPK František Pelc.

Podle něj každého návštěvníka této lokality na jaře upoutají také husté porosty kyčelnice devítilisté vázané na suťové lesy. „Údolí Jizery severně od Turnova je z hlediska geomorfologie a biodiverzity natolik výjimečné, že k ochraně zdejší přírody tu byla vyhlášena již dvě maloplošná zvláště chráněná území, nová přírodní rezervace je třetím,“ dodal Pelc.

V nové přírodní rezervaci se lesy s převahou javoru klenu, lípy a jasanu střídají s výchozy skal a sutí. V nižších a vlhčích polohách mezi Rakousy a Turnovem jsou prameniště a drobné útvary z pěnovce, tedy sladkovodního vápence. Jsou tu

i na minerály bohaté vývěry podzemní vody. Roste tu také celá řada druhů rostlin, vedle zapalice žlut'uchovité například měsíčnice vytrvalá, kyčelnice cibulkonosná nebo lilie zlatohlavá. „Členité svahy nad Jizerou jsou mozaikou stanovišť, která se liší mírou oslunění, vlhkostí i sklonem. Na první pohled může působit nenápadně, ale při bližším průzkumu odhalí pestré přírodní prostředí. Zachovalo se i díky tomu, že je obtížně přístupné a nehospodařilo se tu intenzivním způsobem,“ dodal Jan Višínský z AOPK.

(Náš REGION)

✂ Turnov zvýšil maximální cenu u vypsané zakázky na přestavbu sportovní haly z 200 na 220 milionů korun bez DPH. K nezvyklému kroku se rozhodl kvůli riziku, že by se žádná z nabídek nevešla do původního limitu, a musel by tak soutěž zrušit. Zároveň radnice prodloužila termín pro podání nabídek do 9. října.

✂ Turnovské kulturní tipy:

středa 1/10 17:00, Střelnice

Vítězslav Krejčí: Imaginativní tvorba

Slavnostní zahájení fotografické výstavy a beseda s autorem.

pátek 3/10 20.00, Klub Kus

Tony Beat

Malá (domácí) scéna

Parta starých známých a hlavně muzikantů opět zahraje známé i neznámé hity.

sobota 4/10

Kulturnov 2025

Oslava turnovské kultury

Festival turnovské kultury letos slaví své 10. narozeniny. To, co vzniklo jako jednorázová akce, která chtěla připomenout osobnost Václava Feštra, se přetavilo v dlouhý maraton koncertů, divadel, tance, filmu, literatury a mnoha dalších forem kulturního života, který celých deset let dokazoval, jak je turnovská kulturní scéna bohatá. Fakt, že se na festivalu za uplynulou dekádu představilo více než 100 vystupujících, mluví za vše.

Letošní ročník, který jeho organizátoři prezentují jako „ne nezbytně nutně poslední“, opět představí jak nové tváře a nové formy uměleckého projevu, tak i osobnosti a uskupení známá a léty dávno prověřená. Vedle hudby, divadla či výtvarné dílny se tak dočkáme například autorského filmu nebo třeba tanečního představení.

I letošní ročník odstartuje ve 14 hodin tradiční běžecký závod Běhturnov, jehož vítězové získají vedle nehynoucí slávy též volné vstupenky na vybrané akce Kulturního centra Turnov. Ve stejnou chvíli zahájí kulturní program na velkém sále Střelnice BigBand ZUŠ Turnov. Následující program pak nabídne celou řadu koncertů, divadel a dalších akcí. Představí se dva soubory ZUŠ Turnov s představeními, které získaly ocenění na prestižních divadelních přehlídkách, a dojde i na originální uměleckou performance. Součástí festivalu budou hned dvě výstavy.

To vše potrvá v tradiční přátelské atmosféře až do nočních hodin tak, jak jsme si za těch deset let zvykli a jak to máme rádi. Desátý, jubilejní a možná poslední ročník Kulturnova bude zkrátka stejně bohatý a inspirativní a překvapivý a potěšující, jako všechny ročníky předchozí.

Program festivalu:

14:00

**Čmukaři – O princovi a princezně | loutkové divadlo (zrcadlový sál)
start Běhturnov (před Střelnicí)**

14:30

BigBand ZUŠ Turnov | koncert (velký sál)

14:45

Větrohra – výtvarná dílna Muzea Českého ráje v Turnově (zrcadlový sál)

15:00

Taneční divadlo Turnov – Nejsi sám (Klub Kus)

15:45

vyhlášení Běhturnov (Klub Kus)

16:00

Duo K2 | koncert (Klub Kus)

WTF IDK but OMG | kombinace malby a tance (před Střelnicí)

17:00

Soubor ZUŠ Turnov Myšmaš – Orfeus | divadlo (zrcadlový sál)

17:45

Pohovka: Martina Milkovičová | talkshow, moderuje Petr Vydra (kino Sféra)

18:00

František Jaroš | koncert (Klub Kus)

19:00

Musica Fortuna | koncert (velký sál)

20:00

FaCool | koncert (Klub Kus)

Cesta | film Moniky Fejglové (Kino Sféra)

21:00

Soubor ZUŠ Turnov Tutu Bazo – Smetiště | divadlo (zrcadlový sál)

22:00

Copyhaze | koncert (Klub Kus)

Po celý den ve vestibulu Střelnice výstava řezbářů z Ateliéru Avatar a v Klubu Kus fotovýstava z historie Kulturnova

středa 8/10 18.00, kino Sféra

Příběhy od řeky Jizery – Pavla Bičíková

Nová cestovatelská přednáška Pavly Bičíkové. Čeká nás putování od pramene řeky Jizery až do Lázní Toušeň, kde se Jizera setkává s Labem. Projdeme společně Jizerskými horami, Podkrkonoším, Českým rájem, Mladoboleslavskem a Dolním Pojizeřím. V okolí řeky navštívíme výjimečné přírodní zajímavosti a historické památky. Svůj příběh nám budou vyprávět zaniklá řemesla, opuštěné továrny, ale i nové vodní elektrárny. Odhalíme některá skrytá zákoutí Pojizeří.

turnovsko

⇒ Dopravu z Turnova na Prahu, od Ohrazenic po Svijany, zkomplikuje od soboty oprava D10. Potrvá šest týdnů

Dopravu z Turnova směrem na Prahu komplikuje od soboty oprava dálnice D10. Práce na pětikilometrovém úseku od Ohrazenic po Svijany jsou plánované na šest týdnů, uvedl Jan Rýdl, mluvčí Ředitelství silnic a dálnic ČR, které je investorem.

Na úseku, kterým denně podle posledního sčítání projede až 30 tisíc aut, musí motoristé počítat s dopravním omezením.

Oprava úseku přijde bez DPH téměř na 58 milionů korun a zajistí ji Eurovia. Současný stav vozovky je podle Rýdla nevyhovující - objevují se výtluky, příčné a podélné praskliny a povrch ztrácí protismykové vlastnosti. Asfaltový kryt proto moderní metodou recyklace za horka nahradí povrch nový. Součástí oprav bude také úprava odvodnění a zádržného systému, aby byla jízda bezpečnější a komfortnější.

„Doprava bude vždy zachována v obou směrech, ale po provizorních zúžených jízdních pruzích. V některých etapách bude doprava vedena pouze jedním pruhem v každém směru, jindy v režimu 1+2, jeden pruh směr Praha, dva pruhy směr Turnov. Rychlost bude snížena na 80 kilometrů v hodině,“ řekl mluvčí ŘSD. Přípravné práce začaly už o víkendu 27. a 28. září, od neděle musí motoristé počítat se zúžením jízdních pruhů v obou směrech. Do 25. října bude jeden pruh ve směru na Prahu převeden na opačný jízdní pás.

Další omezení čekají řidiče od 20. do 25. října, kdy bude uzavřen levý jízdní pás a veškerá doprava povede po pravém pásu. Od 26. října do 9. listopadu se bude pracovat na dalším úseku, kdy se počítá s postupnou uzavírkou jednotlivých pruhů ve směru na Prahu. V souvislosti se stavbou bude omezení i na nájezdech a výjezdech D10 v oblasti Příšovic a Ohrazenic. Objízdné trasy povedou přes mimoúrovňovou křižovatku v Březině nebo Ohrazenicích s otočením do protisměru. Objízďky budou vyznačené dopravním značením.

(Náš REGION)

ROVENSKO p/T a další – Od 8. října bude v Rovensku p/T probíhat oprava železničního přejezdu za úplné uzavírky silnice číslo II/282 v tomto místě. Autobusy hromadné dopravy budou na linkách 350, 542 a 553 jezdit podle výlukových jízdních řádů - viz níže. Oprava skončí 19. října.

[Výlukový jízdní řád 350](#) [Výlukový jízdní řád 542](#) [Výlukový jízdní řád 553](#)

V souvislosti s uzavírkou železničního přejezdu upozorňujeme i na [výluk na železnici](#)

Provozovatel dráhy Správa železnic bude od 30. září do 19. října provádět údržbu tratě z Turnova do Rovenska, z toho důvodu jsou všechny vlaky mezi Turnovem a Rovenskem nahrazeny náhradní autobusovou dopravou (NAD).

Osobní vlaky V50 Turnov - Jičín - Hradec Králové jsou nahrazeny NAD dle výlukového jízdního řádu.

Od 30.9. do 7.10. dle VÝLUKOVÉHO jízdního řádu, viz [zde](#)

NAD obsluhuje všechny zastávky
všechny spoje jsou vedeny nejméně 1 nízkopodlažním vozidlem
(přístupným pro vozíčkáře, dětské kočárky, atd.)
přeprava jízdních kol je omezena (dle výlukového JŘ)

○Od 8.10. do 19.10. dle upraveného VÝLUKOVÉHO jízdního řádu, viz [zde](#)

NAD Turnov - Rovensko z důvodu opravy a uzavírky přejezdu v Rovensku neobsluhuje zastávky Ktová a Borek pod Troskami, z Hrubé Skály jede přes Štěpánovice (mimo Borek a Ktovou)
Ze zastávek Ktová, Ktová, Pyram a Borek je zajištěna minibusová linka do Hrubé Skály kde je přestup na NAD Turnov - Rovensko a opačně
všechny spoje jsou vedeny nejméně 1 nízkopodlažním vozidlem
(přístupným pro vozíčkáře, dětské kočárky, atd.)
přeprava jízdních kol je omezena (dle výlukového JŘ)
v souvislosti s uzavírkou železničního přejezdu upozorňujeme i na [změny v autobusové dopravě \(proklik\)](#)

UMÍSTĚNÍ ZASTÁVEK NÁHRADNÍ AUTOBUSOVÉ DOPRAVY

Turnov - před staniční budovou

Turnov město - na autobusové zastávce Turnov, „Sobotecká (u PennyMarketu)

Karlovice-Semihorky - na autobusové zastávce Karlovice, Sedmihorky

Hrubá Skála - na prakovišti před Domem seniorů

Borek pod Troskami - na autobusové zastávce Hrubá Skála, Borek

Ktová - na autobusové zastávce Ktová, Pyram

Ktová - na autobusové zastávce Ktová (jen v období 8.10. - 19.10.)

Rovensko pod Troskami - před staniční budovou

/// Kulturní a informační středisko informuje, že **1. října** začne předprodej vstupenek do divadla na vánoční koncert Inflagranti s Romanem Vojtkem, který se uskuteční 19. prosince.

/// **čtvrtek 9. 10. v 17 hodin v muzeu**
„OD PŘEMYSLOVSKÉHO HRADU K MĚSTU“
Přednáška předního českého historika prof. Josefa Žemličky na téma, jak se v průběhu 10. – 13. století proměňovala sídelní struktura a hrady (některé) přerůstaly v města. Autor se v minulosti již několikrát lomnické kulturní veřejnosti představil, například s přednáškami se zaměřením na další stěžejní události českého středověku – „Přemysl Otakar II. - král železný a zlatý“, „Zlatá bula sicilská“ a „Slavníkovci versus Vršovci“. Věříme, že ani letos posluchači nebudou odcházet zklamáni, ale naopak obohaceni o další historické skutečnosti.

≡ **Burza knih**

3. října 8 – 17 hodin, vestibul Jitřenky

≡ **DRAKIÁDA NA KOZÁKOVĚ** (22. ročník)

4. října 13 – 15 hodin

Pořadatel: KČT odbor Semily

Kontakt: Zdeňka Marková, mobil 724096226

Sraz účastníků a registrace před Riegrovou chatou KČT na Kozákově od 13.00 do 15.00.

Soutěž o nejhezčího vlastnoručně vyrobeného draka.

≡ **Semilské kulturní tipy:**

1. říjen v 19 hodin, Sbor Dr. Karla Farského v Semilech

109. podvečer cyklu SETKÁVÁNÍ

KONCERT PRO LADU – Pěvecký spolek Jizeran a Pěvecký sbor Jizerka

5. ročník koncertu pořádaného k počtě výrazné osobnosti Semilského a dlouholeté farářce Sboru Dr. Karla Farského v Semilech Ladě Prokúpkové Kocourkové.

Její život se nesl ve znamení obětavé služby, která byla naplněna láskou k druhým lidem a světu kolem. Vyjádřit vděčnost za tento dar přicházejí pěvecké sbory, které s Ladou po celé její duchovní působení úzce spolupracovaly.

4. říjen od 18.30, KC Golf

BUBENICKÁ SHOW MR. POPELINA

Robert Tomáš alias Mr. Popelino představí svoji bubenickou líheň. Během večera vystoupí: Mini Band ZUŠ Semily pod vedením Martina Farského, sympatické trio Šumný Jazz a Eros Ramazzotti Tribute. Vstupné: 250 / 290 na místě

5. října od 18 hodin

DEN ARCHITEKTURY V KC GOLF

Za mimořádně zachovalými interiéry kulturního domu z roku 1979 s jeho současným ředitelem Martinem Bráblem. Prohlídka představí interiérové řešení navržené architektkou Ludmilou Švarcovou, spolupracovnicí ateliéru SIAL, doplněné o práce textilní výtvarnice Ludmily Hromkové-Křečanové, Evy Vávrové nebo šperkařky Blanky Nepasické. Stavba je příkladem kvalitní spolupráce mezi architekty a umělci, zároveň odkazuje k dobovým tendencím pozdního modernismu v československé architektuře.

Provádí: Martin Brádle, ředitel KC Golf. Vstup volný.

JIČÍN –

15. festival architektury ve 100+ městech po celé České republice a na Slovensku

DEN ARCHITEKTURY

ČT 2/10 – 7/10 ÚT 2025

JAK SE DĚLÁ ARCHITEKTONICKÝ MANUÁL

Prezentace Jičínského architektonického manuálu
ÚTERÝ 30. 9. 2025, 18:00
 Knihovna Václava Čtvrťka, Denisova 504, Jičín

ARCHITEKT JINDŘICH FREIWALD

Přednáška
ČTVRTEK 2. 10. 2025, 15:00
 Knihovna Václava Čtvrťka, Denisova 504, Jičín

JIČÍN – KULTIVOVANÝ

Představení připravované strategie péče o veřejný prostor města
ÚTERÝ 7. 10. 2025, 17:00
 Valdštejnský zámek, místnost 201, Valdštejnovo nám. 1, Jičín

Jičín Jičínský spolek pro architekturu a urbanismus **KNIHOVNA** VÁCLAVA ČTVRŤKA V JIČÍNĚ

Za lokální finanční podpory a spolupráce

JIČÍN –

Vystava obrazů
"NÁLADOVÁ"
Aranka Novotná
 po celý říjen v kavárně AMOS
 Jičín, Komenského nám. 57
 Vystava pořádá GALERIE K VÁM, z.s.

Vernisáž výstavy
1. října 2025
od 18h

AMOS
 KAVÁRNA

JIČÍN – V pátek 3. října bude mít Tomáš Chvátal další "léčitelskou" přednášku, tentokrát na téma Nedvídkovi – rod slavných lidových léčitelů z Jičínska, která proběhne od 18 hodin v aule Lepařova gymnázia v Jičíně. Knihu „Léčitelé Pojizeří a Podkrkonoší: Květoslava Patočková a přes čtyřicet dalších“ můžete zakoupit v jičínském Knihkupectví U Pašků na Valdštejnově náměstí, které se za účelem této přednášky notně předzásobilo. V pátek 3. října si potom můžete nechat knížku od Tomáše Chvátala podepsat.

Foto: Naše knihkupectví, Nová Paka

ŽELEZNICE – 3. 10. – 2. 12. 2025

Michail Ščigol – Drobnosti

Výstava obrazů k nedožitým 80. narozeninám malíře Michaila Ščigola, který žil a tvořil ve svém ateliéru v Železnici. Vernisáž výstavy proběhne **3. 10. od 17.00** ve Vlastivědném muzeu a galerii v Železnici.

≡ Vítěz výběrového řízení na provoz hudebního klubu v areálu Eurocentra, společnost Pacca uvádí do provozu nový klub Stage. Ten nahradí dosavadní klub Rampa a pod vedením Tomáše Hajíčka – hudebníka, provozovatele bývalého libereckého klubu Bunkr a majitele kavárny – nabídne pestrý kulturní program.

Plný provoz v obou částech klubu je naplánován od října. „Začneme koncertem skupiny Vltava **3. října**, následovat budou každý víkend různé akce – například Sto zvířat, Laco Déczi & Celula, Oldies video party, Vypsaná fixa nebo PSH. Pátek a sobota budou patřit koncertům, parties i oldies večerům. Ve všední dny plánujeme středeční a čtvrteční podcasty, pub kvízy a od listopadu také cestovatelské přednášky,“ přibližuje Hajíček.

Stage chce fungovat také jako místo pro nehudební program. „Od října bude otevřeno od úterý do soboty vždy od 17 hodin a hosté k nám mohou přijít třeba jen na pivo nebo drink,“ láká do nového klubu Hajíček a dodává: „Stage v budoucnu nabídneme koncerty českých i zahraničních kapel, stand-up show, odpolední koncerty pro děti i edukační akce,“ doplňuje provozovatel.

Podle města sehrál klíčovou roli ve výběru nové společnosti, která povede klub fakt, že provozovatel měl již připravený pestrý podzimní program a široké kontakty na hudební scéně.

(end, *Jablonecký měsíčník*)

≡ Tradiční povídání pana docenta Zieglera

Mužský...

Vyjděte si Drábskými světničkami na Mužský. Stojí to za to! Krásné skalní město, uzpůsobené člověkem kdysi k obývání, jako nedobytný hrad, příjemný les s borůvkám i krásné výhledy do okolí a nakonec, na vrcholu, přírodní dráha čedičového vulkanismu, obnažená z okolních křídových usazenin selektivní erozí.

Třetihorní sopečné horniny na území Geoparku Český ráj je možné na základě stáří rozdělit do tří skupin. Největší skupinu tvoří sopky se stářím kolem 17 milionů let, na jižním okraji geoparku se vyskytují čedičové žíly staré zhruba 11 milionů let a konečně vulkány Prackov a Kozákov jsou staré jen asi 4,5-5 milionů let. Sopka Mužský je podle dosavadních dat nejstarší z té hlavní skupiny, její stáří je 19 milionů let, ale v měřítku vývoje českého masivu se opravdu nedá mluvit o stáří ale o mládí. Nedaleký Káčov, který je již za hranicemi Geoparku, je ještě o více než deset milionů let starší.

Erupce na Mužském měla opět freatomagmatický průběh, i když je tento vulkán výrazně silněji erodován než třeba Zebín. Erupce je označována za freatomagmatickou, pokud se magma při svém výstupu k povrchu nebo přímo na povrchu setká s vodou. Voda šokově zchladí magma a tím ho i rozdrobí a zároveň se sama šokově mění v páru, která přidává další energii sopečné erupci.

Pyroklastika freatomagmatické erupce byla v závěru sopečné aktivity proniknuta tělesem kompaktního magmatu. Zbytky těchto pyroklastik je možné pozorovat v okraji drobného lůmku na západní straně kopce a také po stranách hlavního lomu na jižním svahu kopce. Silné rozpukání kompaktního bazaltu, na které navázala těžební činnost, vytvořila podzemní prostor (jeskyni). Ten se sice nemůže chlubit krápníkovou výzdobou, ale díky vodě, která prosakuje po puklinách ve skále, se tu v zimních měsících objevuje často působivá výzdoba rampouchová.

Sloup na nejvyšším místě vyvřelého vrchu obklopeného věncem pískovcových skal připomíná prusko-rakouskou válku roku 1866.

Rozsáhlá pískovcová skalní oblast východně od čedičového vrchu Mužský, Příhrazské skály v Českém ráji, je plná nádherných vyhlídek. Jednou z nich je i Krásná vyhlídka, která dělá čest svému jménu. Krásná vyhlídka se nachází hned vedle výletní restaurace Na Krásné vyhlídce, na okraji Příhrazských skal, asi 0,5 km od vrchu Mužský, v krásném prostředí Českého ráje. Je odtud pěkný pohled severním směrem na okolní vesničky, rybníky Žabakor a Oběšenec, Hruboskalské skalní město a za dobrého počasí je vidět také Ještědsko-kozákovský hřeben s Ještědem, Jizerské hory a Krkonoše. Přijďte se podívat!

/ Václav Ziegler, ze stránek Geoparku UNESCO Český ráj

naš jubilant

≡ **Antonín Marek (1785 – 1877)**

Páter Antonín Marek patří k nejvýraznějším osobnostem doby národního obrození nejen v našem regionu, letos si připomínáme 240. výročí jeho narození. Antonín Marek se narodil v Turnově dne 5. září 1785.

Antonín Marek zvaný libuňský jemnostpán, známý také pod pseudonymem Bolemír Izborský, byl český římskokatolický kněz, čestný kanovník litoměřické kapituly, výrazný jazykovědec, básník a překladatel. Pro celý náš region byl velkým přínosem jako národní buditel, který viděl v české knize a divadle ten nejúčinnější prostředek k uchování a rozvoji českého jazyka. Proto stál u zrodu divadla v Turnově a v roce 1820 slavným Provoláním k pánům vlastencům města Turnova dal podnět k založení knihovny.

Díky jeho úsilí se tak naše město může pyšnit druhou nejstarší knihovnou na území Čech, hned po založení knihovny v Radnicích u Plzně. Zde byl zakladatelem knihovny jeho přítel, básník Antonín Puchmajer. Antonín Marek také velmi dbal na zvyšování péče o školy. Působil proto

nejen jako kněz v našem kraji, ale také jako tak zvaný školdozorce v Turnově - škola Na Babyloně. Pozvedl školství na Turnovsku na vysokou úroveň.

Jako kněz zanechal stopy v Tatobitech, Hrubé Skále, Rovensku pod Troskami. Nejdéle a nejvýrazněji působil v Libuni u Jičína, a to od roku 1823 až do roku 1876. Díky němu se libuňská fara stala centrem obrozeneckého života kraje Turnovska a Jičínska. Je třeba vzpomenout a mít v úctě jeho dílo, jeho odkaz.

Kostel se hřbitovem v Libuni (odpočívá tu herec Josef Vinklář)

Významně přispěl jako blízký přítel Josefa Jungmanna do všech jeho projektů již jako student teologie od roku 1807. Nejvýraznější byla jejich vzájemná spolupráce na Slovníku česko-německém, kde sám Jungmann vyzdvihuje v předmluvách Markův přínos ve vědecké jazykové činnosti. Je považován za zakladatele českého vědeckého filozofického názvosloví. Jeho Logika neboli Umnice je zařazena mezi nejvýznamnější jazykovědná díla. Nelze opomenout ani jeho básnické dílo. Jako básník je považován za předchůdce Jana Kollára. Jako překladatel přiblížil dílo Ovidia, Schillera a známý je jeho překlad divadelní hry Omylové od Williama Shakespeara.

Páter Antonín Marek zanechal výrazné stopy v našem městě a celém regionu.

Markův rodný dům v Turnově

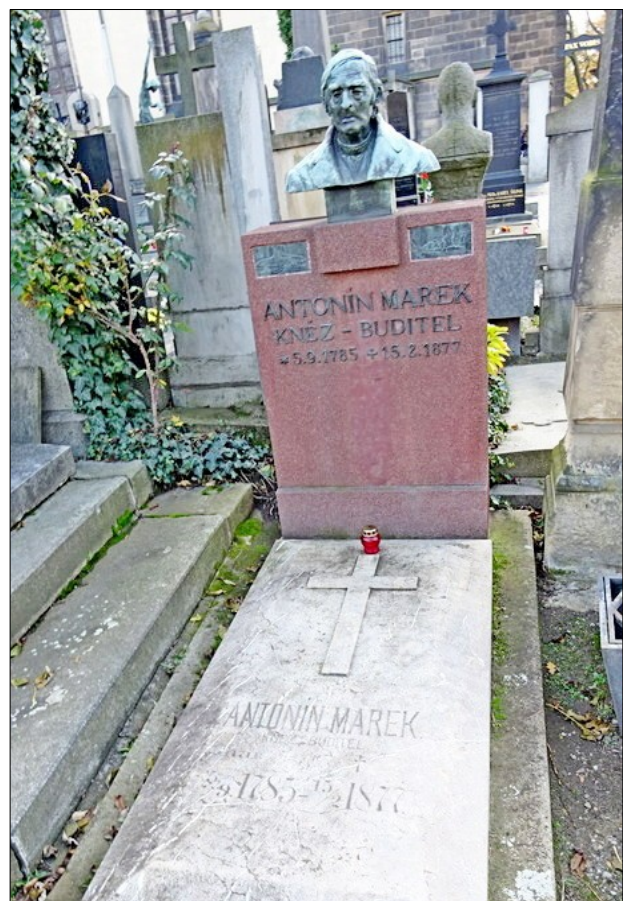
Svůj život zasvětil svému rodnému kraji a do Prahy již odešel na sklonku svého života v září roku 1876. Zde po pár měsících 15. února roku 1877 ve věku 91 let zemřel. Pochován je na Vyšehradě a jeho náhrobek zdobí busta od sochaře Josefa Drahoňovského.

Dne 5. září 2025 se uskutečnila díky pražské pobočce Spolku rodáků a přátel Turnova pietní slavnost na Vyšehradě na počest této osobnosti.

Naše knihovna nese nejen název Městská knihovna Antonína Marka od prosince roku 1990, ale zároveň ctí jeho motto: „Usiluj, dokud času zbývá. Přítomnost jest kolébka budoucnosti.!”

Pro základní školy jsme připravili Putování za Antonínem Markem. Procházky městem Turnovem po jeho stopách. Ve středu 22. října 2025 se uskuteční další setkání u Markova hrobu na Vyšehradě. Monumentálním památníkem nás provede pan Václav Liška, předseda spolku Svatobor, a Jiří Fuk, předseda pražské pobočky Spolku rodáků a přátel Turnova.

/ Eva Kordová, Městská knihovna A. Marka Turnov
foto Miloslav Rejha / Wikipedie (rodný dům) + ff

TURNOV – Turnov chce na jaře příštího roku zahájit výstavbu požární zbrojnice pro svoji jednotku dobrovolných hasičů. Náklady odhaduje na 54 milionů korun. Do měsíce chce radnice začít hledat v soutěži firmu, která základnu hasičů postaví. Novinářům to řekl starosta města Tomáš Hocke.

„Rádi bychom začali stavět v březnu roku 2026 a chtěli bychom to mít postavené do března roku 2027,“ uvedl starosta. Na výstavbu zbrojnice získal Turnov šestimilionovou dotaci z ministerstva vnitra a bezmála pětimilionovou od kraje.

Základna nahradí hasičům současnou, jejíž nevýhodou je, že je v obytné zóně Daliměřice. Kvůli dopravním omezením je tak pro dobrovolné hasiče náročné se do ní včas při zásazích dostat a komplikované jsou i výjezdy s hasičskou technikou.

Novou stanici postaví Turnov vedle budované společné základny pro profesionální hasiče, policii a záchranou službu. Její výstavba začala loni na podzim a hotová by měla být za rok na podzim. „Všechno to stěhujeme na jedno místo z více důvodů, aby se ti lidé mezi sebou více znali, víc spolupracovali, aby to bylo na hlavní komunikaci a nemuseli jezdit třeba v případě našich hasičů přes obytnou zónu Daliměřice,“ dodal starosta. Požární zbrojnice i společná základna budou v blízkosti silnic I/10 a I/35. (Genus)

✍ **Tomáš Souček** / sorry

**Plním slib a budu posílat obsah válečných deníků mého strýce, nočního stíhače
RAF gen. Vlastimila Veselého.**

Letu zdar!

/ Jaroslav Veselý

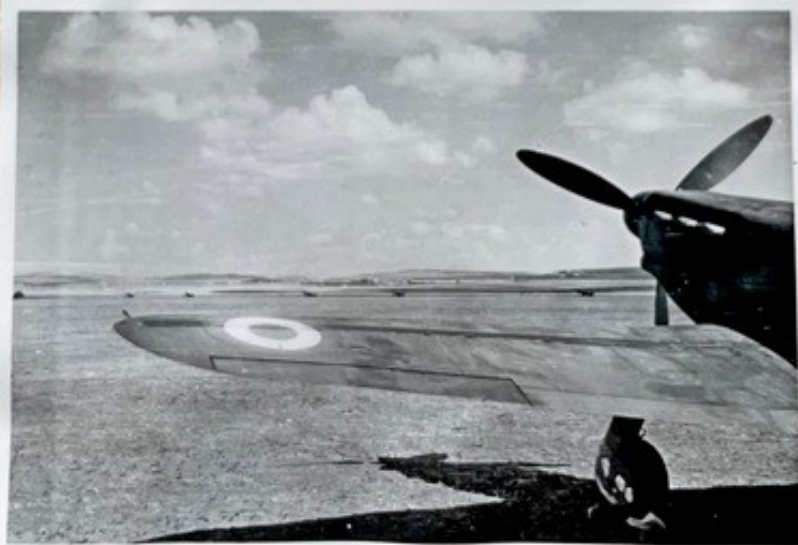
*Před odjezdem naší skupinky z Manatůch -
do Polidy.
srpen 1939.*

*„Bati“ v Oramu na českém obědi.
červen 1940.*

*letiš. 2. aerodrom - Jendouba - Tunis
sept. 1940.*

— 11 —

31.
naš pánosť - Angličan. Oddelenie vánu je a hneď se
otvírá bezpečněji: pod okremou - velké lodí. Na palubě
stejně španělského mramoru je nějaká velká křeslo - an. Angli-
štinou je celkem dobře psáno vidíme Gibraltar.

Gibraltar

Přijíždíme do přístavu.

9/4

Nadhlídáme pobřeží a paluby. Přiléhají naši angl. hydro.

Stojíte v plavbě do přístavu mezi minami. Nadhlídáme
voda - minami vlny ve vodě - jsou v letání hydro =

Místo svítelní, vidíme pod "skalou" a dříve d. vlny,
horas, hino, hováru, až z lodí se usmívá. Škola.

10/4

Gibraltar

Nadhlídáme pravo. Lodí zastavuje u přístavu. Míjíme paluby minomono-
ky, hydrovany; plus delfíny ve stádech, obchodníci španěls-
kým zboží - na malých lodích atd. Která krasa vlny
se vlní.

11/7

Gibraltar

Kotvení pláče o přístavu. Nadhlídáme počasí. Přijíždí do přístavu
angl. velké flota - eskadra ze stíhacího moře, v ich se nejvíce
hází vlny vlny adun. Hooder. Do přístavu vjíždí nejvíce
těžké kury a portupní ty miny. Přístav vlny okouzlení je kras-
ná katapult. letouny a torpido bari. An Angličané byli

zare na "trestní" výpravě na př. přístavě. K víren jak jsme mlt.
možnost pozorovat dělostřelbu proti letadlům ji. páni. Pí. il. nad Gibraltarem
nepřítelský zvidný letoun. Někdo ho viděl ani nebyl, když pojednou
křížem a pozemní protiletad. baterie zahájily palbu. Střelby
mistrů, přestože letoun velmi dobře manevroval. Kůr pak zare
nový poplach - ale mrtlovitě nepouštěl. Viděl. jsme proutě př. flm
Martina "letný" deservoval z francie.

12/13/14/4 - Gibraltar

Italie a Gibraltar. Občas mltý nepř. letounů a reakce
protiletad. baterie. Čháme na odjezd - ale ptá se nic prověho.

15/16/4 - Gibraltar

Trvale' smrtící dělostřelba proti nepřítelským letadlům.
Dostaneme na lod' spolicovníky - uprchlíky z francie.
Portmuckáme radis z Londýna. Náš armáda už je celá v Londýně.
Vltý nepř. trváji, ale dovede bez bombard. Je pletník, tož ano to
bombard. asi brzo přijde. - kráje se na hernovníky, - řaschy s Gibraltarem,
kráje proti řaschy - od cigaret - věčnou' debaty na "boulvarde"
(na hernovní palubě.) - Churchillů paslov. So Angli:
máme přijít příst. týden. - kompaři v moři se lodí - long na pyly -
kompaři v plachtě na palubě - long s kruzky, - Italové nám
fotopit. jednoho destragara -